

Sygn. akt III ZS 5/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie ze skargi Ministra Sprawiedliwości
na uchwałę nr 1/2017 Walnego Zgromadzenia Komorników Izby Komorniczej w S.
z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie udzielenia absolutorium Radzie Izby
Kojmorniczej w S. za 2016 rok oraz zatwierdzenia rocznego sprawozdania i
zamknięcia okresu rachunkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 marca 2018 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej udzielenia
absolutorium Radzie Izby Komorniczej w S. za 2016 rok.**

UZASADNIENIE

Minister Sprawiedliwości, działając na podstawie art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1277, zwanej dalej „ustawą o komornikach sądowych i egzekucji” lub

„ustawą”), wniósł o uchylenie z powodu sprzeczności z prawem uchwały nr 1/2017 z dnia 15 marca 2017 r. Walnego Zgromadzenia Komorników Izby Komorniczej w S. w części dotyczącej udzielenia absolutorium Radzie Izby Komorniczej w S. za 2016 r. (§ 1 uchwały). W uzasadnieniu wniosku wskazał, że w myśl art. 79 ust. 1 ustawy komornicy tworzą samorząd komorniczy, który obejmuje: Krajowy Zjazd Komorników, Krajową Radę Komorniczą, walne zgromadzenia komorników izb komorniczych oraz izby komornicze, których organami są rady izb. Organy samorządu komorniczego wykonują zadania powierzone przez ustawodawcę i są zobowiązane do działania w granicach prawa i na jego podstawie.

Zdaniem Ministra Sprawiedliwości zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem art. 89 ust. 1 ustawy, który w sposób wyczerpujący określił zakres kompetencji walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej. Jest to katalog zamknięty i podejmując zaskarżoną uchwałę, organ naruszył powołany przepis, ponieważ przypisał sobie uprawnienie, którego nie posiada. Również Minister Sprawiedliwości nie zwracał się do organu samorządu o zajęcie stanowiska w przedmiocie udzielenia absolutorium Radzie Izby Komorniczej w S., więc podstawą podjęcia uchwały nie mógł być art. 89 ust. 1 pkt 8 ustawy. Oznacza to, że zaskarżoną uchwałę podjęto bez podstawy prawnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Ministra Sprawiedliwości o uchylenie zaskarżonej uchwały jest uzasadniony.

W rozpoznawanej sprawie sporna była kwestia kompetencji Walnego Zgromadzenia Komorników Izby Komorniczej w S. do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Radzie Izby Komorniczej. Zdaniem Sądu Najwyższego organ ten nie miał takiej kompetencji. Jak trafnie podniósł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 czerwca 2017 r., III ZS 3/17, samorząd komorniczy funkcjonuje na podstawie art. 17 Konstytucji RP oraz przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Kompetencje walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej wymienia art. 89 ust. 1 ustawy, stanowiąc że do tych kompetencji należy: wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz członków rady izby komorniczej (pkt 1); wybór członków Krajowej Rady Komorniczej (pkt 2); wybór komisji rewizyjnej w składzie przewodniczącego i 4

członków (pkt 3); zatwierdzanie rocznego sprawozdania przedstawionego przez radę izby komorniczej i zamknięcie okresu rachunkowego (pkt 4); uchwalenie budżetu (pkt 5); uchwalenie składek na określone cele (pkt 6); uchwalenie regulaminu działania (pkt 7) i opiniowanie innych spraw dotyczących komorników, o które zwróci się Minister Sprawiedliwości (pkt 8). Nie ma zatem wśród nich kompetencji do udzielania absolutorium członkom Rady Izby Komorniczej. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że kompetencje walnego zgromadzenia komorników izby są wyczerpująco określone w art. 89 ust. 1 ustawy, przy czym punkty od 1 do 7 wymieniają uprawnienia walnego zgromadzenia izby o charakterze stanowczym, natomiast punkt 8 odnosi się do uprawnień opiniodawczych (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 19 sierpnia 2009 r., III ZS 1/09, OSNP 2011 nr 9-10, poz. 142, z dnia 18 lutego 2010 r., III ZS 5/09, LEX nr 585851). Żaden z przepisów tego artykułu nie przewiduje możliwości udzielenia absolutorium członkom Rady Izby Komorniczej.

Zazwyczaj udzielenie absolutorium oznacza stwierdzenie prawidłowości działania finansowego organu wykonawczego w określonym przedziale czasowym, zaś jego nieudzielenie może prowadzić do odwołania tego organu. Tymczasem skoro w zakresie kompetencji walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej nie ma prawa do odwołania wybranych uprzednio organów, ewentualne nieudzielenie absolutorium ich członkom - podobnie jak jego udzielenie - nie wywołałoby skutku prawnego. Natomiast przewidzianą przez ustawodawcę formą nadzoru walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej jest podjęcie przewidzianej w art. 89 ust. pkt 4 ustawy uchwały w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania przedstawionego przez radę izby komorniczej i zamknięcia okresu rachunkowego. Z uprawnienia walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej do podjęcia tej uchwały nie można jednak wywodzić dalszej kompetencji do periodycznego udzielania absolutorium członkom wybranych na czas kadencji organów.

Walne zgromadzenie komorników izb komorniczych nie posiada też kompetencji do wyrażania opinii w sprawach indywidualnych bez wniosku Ministra Sprawiedliwości. Prawo do wyrażania opinii z własnej inicjatywy ma Krajowa Rada Komornicza: w sprawach indywidualnych (art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy) i w sprawach

nieindywidualnych (art. 85 ust. 1 pkt 2-3 i 5 ustawy). Z powołanych przepisów nie można wywodzić uprawnienia walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej do wyrażania opinii w sprawach indywidualnych bez wniosku Ministra Sprawiedliwości, albowiem art. 89 ust. 1 pkt 8 ustawy nie wprowadza takiego rozróżnienia. Bezsporne jest zaś, że Minister Sprawiedliwości nie zwracał się do walnego zgromadzenia o zajęcie stanowiska w przedmiocie udzielenia absolutorium Radzie Izby Komorniczej w S. za 2016 r.

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji uchylił uchwałę w zaskarżonej części.

r.g.